

Bilag 1

JUSTITSMINISTERIET

Den 24. maj 1981

Besvarelse af arbejdsmarkedsudvalgets spørgsmål af 22. maj 1981 (L 45 – bilag 31)

Ad forslag til lov om begrænsning af organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere.

Spørgsmål 28:

»Der udbedes en udtalelse fra lovafdelingen om de på vedlagte betækningsudkast (2. betækningsudkast L 45 – bilag 30) stillede ændringsforslag, herunder om deres indholdsmæssige konsekvenser i forhold til anden lovgivning. Endvidere udbedes fra lovafdelingen en vejledende udtalelse om eventuelle identitetsproblemer specielt af ændringsforslag nr. 1.«

Svar:

1. Forslaget til lov om organisationers rettigheder over for erhvervsudøvere har følgende ordlyd:

»§ 1. Omfattet af denne lovs bestemmelser er sådanne organisationer og foreninger, hvortil medlemskab er af afgørende betydning for at opnå en beskæftigelse, beklæde en stilling eller på anden måde udøve et erhverv.

§ 2. Medlemskab af en bestemt forening eller organisation, jfr. § 1, kan ingen sinde gennem kollektive overenskomster eller gennem overenskomst mellem organisation og virksomhed pålægges nogen som en betingelse for beskæftigelse på eller ledelse af en dansk virksomhed.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. marts 1981.«

Det har ifølge bemærkningerne til formål »at hindre organisationstvung og desuden at overlade til den enkeltes frie afgørelse, hvilken organisation han eller hun ønsker at være tilknyttet.«

Lovforslaget er imidlertid alene rettet mod, hvad det betegner som »fagforeningstvung«:

»I de senere år har visse fagforbund forstærket deres pression imod virksomheder og lønmodtagere med anden fagpolitisk interesse. De store LO-forbunds ledere har offentligt udtalt sig om muligheden for blokader med deraf følgende økonomiske tab og afskedigelser. De såkaldte eksklusivbestemmelser betyder, at langt hovedparten af det private arbejdsmarked er et lukket land, hvor kun medlemmer af bestemte fagforbund kan få arbejde, . . .«

2. Ved folketingets 2. behandling af lovforslaget blev der vedtaget følgende forslag til en ændret affattelse af § 2:

»§ 2. Manglende tilknytning til en fagorganisation, interesseorganisation, brancheorganisation o. l. kan ikke inden for noget område af erhvervs- eller arbejdsmarkedet medføre nogen begrænsning i den enkeltes ret til erhvervsudøvelse.«

Samtidig blev lovens ikrafttræden foreslået udskudt til den 1. september 1981.

I arbejdsmarkedsudvalgets betænkning af 14. maj 1981 over lovforslaget er det anført, at formålet med ændringsforslaget er »at klargøre, at der ikke inden for noget område af erhvervslivet eller arbejdslivet lovligt kan ske nogen begrænsning i den enkeltes erhvervsudøvelse, som har baggrund i manglende tilknytning til en fagorganisation, interesseorganisation, brancheorganisation og lignende«.

3. I et udkast til den tillægsbetænkning (L 45 – bilag 30), som arbejdsmarkedsudvalget ventes at afgive før folketingets 3. behandling af lovforslaget, er der foreslået indsat følgende ny stk. 2 i lovforslagets § 2:

»Stk. 2. Retten til at benytte ordninger, til hvilke der ydes statsstøtte – enten i form af tilskud eller lån – kan aldrig gøres betinget af medlemskab af den forening eller interes-